

توانمندی ها و ظرفیت های اقتصادی شهرستان سرخه

مرکز خدمات سرمایه گذاری استان سمنان

بهار ۱۴۰۴

اسم الحرم

عنوان: توانمندی‌ها و ظرفیت‌های اقتصادی شهرستان سرخه

مسئول نظارت و هماهنگی: محمد رضا کاظمی

معاونت اجرا: حامد ضیاءالدین

گردآوری: همکاران دستگاه‌های استانی

تهیه و تنظیم: مریم معماری پناه، سمیرا یداله‌هی

صفحه آرای و طراحی جلد: قربانعلی احمدی

ناشر: اداره کل امور اقتصادی و دارایی استان سمنان

تاریخ انتشار: بهار ۱۴۰۴

مقام معظم رهبری (مد ظله العالی):

استان پهناور سمنان استعدادهای فراوانی دارد؛ از بعضی از این استعدادهای استفاده شده و از بعضی استفاده نشده است. در این استان غیر از استعداد و ظرفیت عظیم انسانی، استعدادهای صنعتی، استعدادهای معدنی، که در این استان معادنی هست که هنوز دست نخورده است و باید به آنها رسیدگی شود و از آنها به نفع مردم استان و کشور بهره‌برداری بشود. حتی استعدادهای کشاورزی با اینکه این استان جزو استان‌های کم آب است، در عین حال، در همان بخش از زمین، خاک حاصل خیز و امکانات کشاورزی خوبی دارد. با همه‌ی این محدودیت‌ها، این استان صادرکننده‌ی محصولات دامداری، گوشت و محصولات باغی به خارج این استان است، که این نشان دهنده‌ی توانایی‌های طبیعی و انسانی این استان است.

به نام خدا

لازمه بهبود و رشد روز افزون سرمایه‌گذاری، توجه کافی به سرمایه‌های اقتصادی، اجتماعی و انسانی می‌باشد. انواع سرمایه در کنار هم می‌تواند چرخه و زنجیره سرمایه‌گذاری را تکمیل نموده و باعث تداوم و ثبات روند سرمایه‌گذاری شوند. یکی از مهمترین الزامات تحقق توسعه در هر منطقه وجود اطلاعات کافی از ظرفیت‌های اقتصادی در آن منطقه است.

در این راستا مرکز خدمات سرمایه‌گذاری استان سمنان باهدف افزایش جذب سرمایه‌گذار و تولید در استان اقدام به گردآوری توانمندی‌های شهرستان‌های استان سمنان در حوزه‌های مختلف نموده است. اقدامی که مطمئناً فرآیند مطالعه و تصمیم‌گیری را برای سرمایه‌گذاران به شکل قابل توجهی تسهیل می‌نماید.

برخورداری شهرستان‌های استان از جاذبه‌های گردشگری در کنار ظرفیت بالای صنایع، معادن، کشاورزی، برخورداری از تنوع اقلیمی ذخایر طبیعی و زیست محیطی اهمیت ویژه‌ای را مابین سایر شهرستان‌های کشور ایجاد نموده است. امید است با انتشار اطلاعات ظرفیت‌های شهرستان‌های استان به شکل کاربردی و کارآ به فعالان اقتصادی و همچنین حمایت همه جانبه دستگاه‌های اجرایی استان، شاهد توسعه و پیشرفت اقتصادی در استان باشیم.

محمد جواد کولیوند

استاندار و رئیس مرکز خدمات سرمایه‌گذاری استان سمنان

به نام خدا

استان پهناور سمنان همانند دیگر استان‌های کشورمان، دارای پتانسیل‌ها و ظرفیت‌های زیادی برای سرمایه‌گذاری می‌باشد، و به دلیل موقعیت ویژه جغرافیایی و دسترسی آسان استان به پایتخت و دیگر استان‌های بزرگ کشور یکی از نقاط کلیدی برای فعالیت‌های اقتصادی و به عنوان دروازه‌ای برای تجارت و سرمایه‌گذاری است از جمله مزیت‌های سرمایه‌گذاری در استان می‌توان به منابع غنی معدنی، نیروی کار ماهر، وجود طبیعت‌های متضاد همچون کویر و جنگل، شبکه‌های مختلف حمل و نقل اشاره نمود و در کنار آن وجود شهرک‌ها و نواحی صنعتی به خصوص وجود ۳ منطقه ویژه اقتصادی در استان شرایط مناسبی برای سرمایه‌گذاران فراهم می‌آورد. از صنایع معدنی، انرژی‌های تجدیدپذیر تا گردشگری و صنایع دستی، همگی در استان قابلیت رشد و شکوفایی دارند. در نتیجه تسهیل پروسه‌های اداری در استان و حمایت از سرمایه‌گذاران از اهداف مهم بوده، با این امید که شاهد شکوفایی بیشتر اقتصادی در این استان پهناور بوده و در نهایت به رشد و توسعه پایدار کشور کمک کنیم.

هم‌اینک فرصتی فراهم گردیده تا مزایای سرمایه‌گذاری در این استان در یک مجموعه گردآوری گردد. امیدواریم که کتاب حاضر بتواند گامی هر چند کوچک در راستای این هدف مقدس و منطبق بر توسعه استان سمنان باشد.

محمدرضا کاظمی

نماینده وزیر و مدیر کل امور اقتصادی و دارایی

و نائب رئیس مرکز خدمات سرمایه‌گذاری استان سمنان

فهرست

آشنائی مقدماتی با شهرستان سرخه

زیر ساخت‌های استان سمنان

صنعت، معدن و بازرگانی

کشاورزی

جاذبه‌های گردشگری و میراث فرهنگی شهرستان سرخه

مرکز خدمات سرمایه گذاری استان سمنان

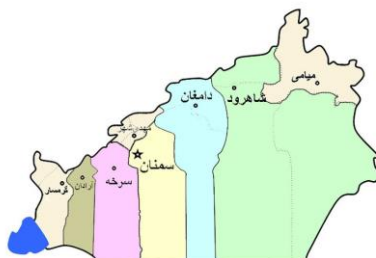
آشنایی مقنن با شهرستان سرخه

شهرستان سرخه یکی از شهرستان‌های استان سمنان می‌باشد. این شهرستان از شمال به شهرستان مهدیشهر و استان تهران (شهرستان فیروزکوه)، از جنوب به استان اصفهان، از شرق به شهرستان سمنان و از غرب به شهرستان آرادان محدود می‌شود. مساحت شهرستان ۹۲۲۲ کیلومتر مربع می‌باشد.

شهرستان سرخه در ۱۸۰ کیلومتری مرکز کشور (تهران) قرار دارد که بر اساس مختصات جغرافیایی حداقل طول شرقی جغرافیایی این شهرستان ۵۲ درجه و ۴۷ دقیقه و حداقل عرض شمالی جغرافیایی ۳۴ درجه و ۱۴ دقیقه قرار داشته و ارتفاع ایستگاه هواشناسی مرکز شهرستان از سطح دریا ۹۶۴ متر است.

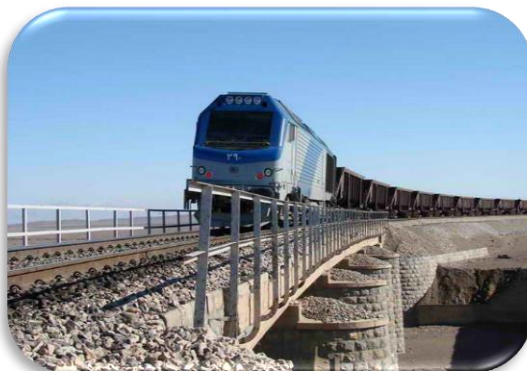
شهرستان سرخه دارای ۳۶ هزار هکتار منطقه حفاظت شده است. این شهرستان غنی از گونه‌های جانوری و گیاهی و دارای ۲۲ نوع ماده معدنی و روستاهایی دارای طبیعت منحصر بفرد با اقلیم متفاوت و همچنین صنایع دستی خاص و مناطق گردشگری جذاب است.

مسجد جامع سرخه، مقبره شیخ علاءالدوله روستای صوفی‌آباد، کاروانسرای شاه عباسی لاسجرد و قلعه‌های تاریخی مانند قلعه جهان‌آباد، قلعه گبری‌ها و ... از مهمترین بناهای باستانی این شهرستان است.

زیرساخت‌های شهرستان سرخه

جدول شماره (۱): طول انواع خطوط و تعداد ایستگاه‌های راه آهن در شهرستان سرخه

تعداد ایستگاه	طول خطوط (کیلومتر)			شهرستان
	صنعتی و تجاری	فرعی و مانوری	اصلی	سرخه
۲	۰	۳,۰۶۲	۸۰	

- مأخذ - اداره کل راه آهن شمال شرق (شاهرود)

جدول شماره (۲): انواع راه‌های حوزه استحفاظی

شهرستان سرخه	آزادراه (کیلومتر)	راه اصلی (کیلومتر)		راه فرعی آسفالت (کیلومتر)
		بزرگراه	عریض	معمولی
	-	۵۱+۵۰	-	۴۴+۵۰۰
				۵/۵

- مأخذ- اداره کل راهداری و حمل و نقل جاده ای استان سمنان

جدول شماره (۳): منابع آب‌های زیرزمینی و مقدار تخلیه آنها در شهرستان سرفه

منابع آبی (میلیون متر مکعب)						شهرستان سرفه
چاه عمیق		چاه نیمه عمیق		چشمه		
تخلیه	تعداد	تخلیه	تعداد	تخلیه	تعداد	
(MCM)		(MCM)		(MCM)		
۱۲,۶۸	۲۰۱	۰,۹	۵۴	۸,۸۱	۸۷	

منابع آبی (میلیون متر مکعب)		شهرستان سرفه
قنات		
تخلیه (MCM)	تعداد	
۲,۷۷	۵۱	

• مأخذ - شرکت آب منطقه ای استان سمنان

جدول شماره (۴): میزان مصرف منابع آب‌های زیرزمینی شهرستان سرخه

شهرستان سرخه	مصارف (میلیون متر مکعب)		
	شرب	صنعت	کشاورزی سایر مصارف
	۱,۸۳	۲,۰۵	۱۷,۱۲ ۰,۳۱

• مأخذ - شرکت آب منطقه ای استان سمنان

جدول شماره (۵): طول انواع خطوط انتقال نیروی برق در شهرستان سرخه

شهرستان سرخه	خط انتقال نیرو تک مداره (کیلومتر)		خط فوق توزیع (کیلومتر)	
	۴۰۰ کیلو وات	۲۳۰ کیلو وات	۱۳۲ کیلو وات	۶۶ و ۶۳ کیلو وات
	۸۶	۵۸	۰	۲۸/۴

• مأخذ - شرکت سهامی برق منطقه ای استان سمنان

جدول شماره (۶): اطلاعات شهرک‌های صنعتی و نواحی صنعتی شهرستان

سرخه

شهرک صنعتی - ناحیه صنعتی	مساحت کل (هکتار)	فاز عملیاتی (هکتار)	زمین قابل واگذاری (هکتار)	زمین واگذار شده (هکتار)	زمین باقی مانده (هکتار)
شهرک صنعتی سرخه	۲۰۰	۲۰۰	۱۴۴	۸۱	۶۳
شهرک صنعتی عبدالآباد	۵۰	۵۰	۱۴	۰	۱۴
ناحیه صنعتی لاسجرد	۴۹	۴۹	۳۳	۵,۶۱	۲۷,۳۹

مأخذ - شرکت شهرک‌های صنعتی استان سمنان

جدول شماره (۷): اطلاعات عمومی شهرک‌ها و نواحی صنعتی شهرستان

سرخه

شهرک صنعتی - ناحیه صنعتی	تعداد واحدهای مستقر	ظرفیت کل اشتغال پیش‌بینی شده - نفر	تعداد قراردادهای منعقد شده	تعداد واحدهای بهره‌بردار - واحد	تعداد واحدهای در حال ساخت - ساز - واحد	اشتغال مستقیم ایجاد شده توسط واحدهای بهره‌بردار - نفر
شهرک صنعتی سرخه	۱۴۱	۱۶۶۴	۱۳۸	۱۸	۱۲۳	۱۸۰
شهرک صنعتی عبدالآباد	.	.	.	.	.	.
ناحیه صنعتی لاسجرد	۲۳	۱۸۰	۲۳	۱۱	۱۲	۱۰۴

مأخذ - شرکت شهرک‌های صنعتی استان سمنان

جدول شماره (۸): امکانات زیر بنایی شهرک‌ها و نواحی صنعتی شهرستان

سرخه

شهرک صنعتی - ناحیه صنعتی	آب	برق	خیابان‌کشی	تلفن ثابت	پوشش تلفن همراه	گاز	سند قابل تهرین	صورتمجلس تفکیکی
شهرک صنعتی سرخه	*	*	*	*	*	*	*	*
شهرک صنعتی عبدالآباد	-	-	-	*	*	-	*	*
ناحیه صنعتی لاسجرد	*	*	*	*	*	*	*	*

*: دارد - : ندارد

جدول شماره (۹): پروژه‌های انجام شده توسط شرکت شهرک‌های صنعتی

در شهرستان سرخه

شهرک صنعتی - ناحیه صنعتی	آماده سازی	آب رسانی	برق رسانی	گاز رسانی	خیابان‌کشی و آسفالت	جدول‌گذاری و دفع آبهای سطحی
زمین						
شهرک صنعتی سرخه	*	*	*	*	*	*
ناحیه صنعتی لاسجرد	*	*	*	*	*	*
شهرک صنعتی - ناحیه صنعتی	مخابرات	شبکه جمع آوری فاضلاب	تصفیه خانه فاضلاب	ساختمان رفاهی و جنبی	فضای سبز	پیاده‌رو سازی
شهرک صنعتی سرخه	*	*	—	*	*	—
ناحیه صنعتی لاسجرد	*	—	—	*	*	—

*: دارد -: ندارد

دسترسی روستاهای بالای ۲۰ خانوار به اینترنت پهن باند:

شهرستان	تعداد روستاهای بالای ۲۰ خانوار	تعداد روستاهای دارای اینترنت پهن باند	تعداد روستاهای فاقد پهن باند	درصد روستاهای بالای ۲۰ خانوار دارای اینترنت
سرخه	۱۲	۱۲	۰	۱۰۰

مزیت‌های بخش صنعت، معدن و بازرگانی شهرستان سرخه

- نزدیکی شهرک صنعتی سرخه از شمال به جاده ترانزیتی غرب به شرق کشور و از جنوب به خط راه آهن سراسری
- وجود انواع مواد اولیه معدنی در حوزه شهرستان و کاهش هزینه حمل مواد اولیه به واحدهای صنعتی
- وجود یکی از بزرگترین واحدهای تولید کننده کربنات سدیم سبک و سنگین کشور در شهرستان
- فراوری انواع سنگ‌های معدنی و تولید پودر سنگ میکرونیزه
- تمهیدات لازم برای استقرار ۴۹۰ هکتار شهرک صنعتی در غرب شهرستان تحت عنوان صفائیه
- نزدیکی معادن شهرستان به جاده ترانزیتی غرب به شرق و شمال به جنوب کشور
- وجود بیش از ۲۲ نوع ماده معدنی در شهرستان
- مقام اول استان در زمینه ذخایر معدنی با ۱۹۱ میلیون تن ذخیره به میزان ۳۰٪ از ظرفیت استان
- وجود بزرگترین ذخایر سلسنتین دنیا
- وجود ذخایر قابل توجه ژئولیت صنعتی، دامی، نمک و آهک
- صادرات انواع محصولات معدنی و صنایع معدنی از شهرستان

جدول شماره (۱۰): تعداد صنایع، میزان سرمایه گذاری و اشتغال در صنایع شهرستان سرخه

ردیف	تعداد	میزان سرمایه گذاری (میلیون ریال)	اشتغال (نفر)
گروه صنعتی	جمع	۳۶۵۳۹۵۴/۵	۳۱۴۰
۱	محصولات غذایی و آشامیدنی	۳۴۴۶۵	۵۲
۲	چوب و محصولات چوبی بجز مبیل	۱۴۵۰	۶
۳	ساخت کاغذ و محصولات کاغذی	۲۵۰۸۱۰	۳۵
۴	کک و فرآورده های حاصل از نفت	۱۸۲۴۲	۳۵
۵	ساخت مواد و محصولات شیمیایی	۱۶۹۶۴۴۶	۸۱۱
۶	محصولات از لاستیک و پلاستیک	۷۶۴۲۱/۵	۸۱
۷	سایر محصولات کانی غیرفلزی	۸۳۸۳۱۲	۱۳۳۹
۸	ساخت فلزات اساسی	۴۸۴۸	۲۶
۹	محصولات فلزی فابریکی	۳۶۵۶۰	۵۳
۱۰	ساخت ماشین آلات و تجهیزات	۷۶۵۲	۱۳۸
۱۱	ماشین آلات دفتری و حسابداری	۲۸۱۸۸	۱۷
۱۲	ماشین آلات و دستگاههای برقی	۳۵۵۰۲۲	۲۲۵
۱۳	وسایل نقلیه موتوری	۱۹۰۰۵۸	۲۸۵
۱۴	مبلمان سایر مصنوعات	۳۶۸۲	۵
۱۵	استخراج سایر معادن	۱۱۷۹۸	۴۵

• مأخذ: سازمان صنعت، معدن و تجارت استان سمنان

جدول شماره (۱۱): وضعیت معادن فعال شهرستان سرخه

ماده معدنی	تعداد	میزان ذخیره قطعی (هزار تن)	میزان ذخیره احتمالی (هزار تن)	میزان استخراج در سال (تن)	اشتغال (نفر)	میزان سرمایه (میلیون ریال)
سنگ نمک	۴	۳۴۶۵	۹۱۶۵	۳۶۴۰۰۰	۵۶	۴۲۴۲۶
گوگرد	۱	۱۵۵	۹۳۰	۱۰۰۰۰	۴	۳۴۲۰
سنگ لاشه	۲	۷۶۱۳	۲۴۸	۱۴۰۰۰۰	۱۷	۳۴۰۹۲
سنگ گچ	۵۲	۱۵۰۴۲۸/۸	۲۷۴۲۱۴/۸	۷۰۱۲۰۰۰	۴۵۶	۴۹۷۸۵۸
زئولیت	۷	۱۰۰۲۷	۹۰۶۰	۸۹۰۰۰	۲۸	۳۱۷۸۵
مجموع	۶۶	۱۷۱۶۸۸/۸	۲۹۳۶۱۷/۸	۷۶۱۵۰۰۰	۵۶۱	۶۰۹۵۸۱

• مأخذ: سازمان صنعت، معدن و تجارت استان سمنان

وضعیت معادن راکد شهرستان سرخه

ماده معدنی	تعداد	میزان ذخیره قطعی (هزار تن)	میزان ذخیره احتمالی (هزار تن)	در صورت آغاز فعالیت		
				میزان استخراج در سال (تن)	اشتغال	میزان سرمایه مورد نیاز (میلیون ریال)
سنگ نمک	۳	۱۹۰۰	۲۸۲۹	۸۴۰۰۰	۱۰	۳۱۵۱/۸
سنگ گچ	۴	۶۴۴۰	۱۳۹۷۰	۱۷۰۰۰۰	۱۸	۱۱۳۰۹
مجموع	۷	۸۳۴۰	۱۶۷۹۹	۲۵۴۰۰۰	۲۸	۱۴۴۶۰/۸

• مأخذ: سازمان صنعت، معدن و تجارت استان سمنان

مزیت های بخش کشاورزی شهرستان سرخه:

- قابلیت کشت انواع محصولات کشاورزی به تناسب تنوع اقلیم و خاک با رعایت محدودیت های تامین منابع آبی
- امکان افزایش تولید علوفه، با استفاده از روش های صحیح در راستای پایداری خاک و کاهش فرسایش خاک
- وجود خاک مناسب کشاورزی جهت تولید محصولات
- امکان توسعه کشت و فرآورده های گیاهان داروئی
- امکان توسعه باغات در اراضی شیبدار شناسایی شده
- امکان بهره برداری از اراضی شور جهت کشت علوفه، زراعت چوب و پرورش کنترل شده شتر
- امکان توسعه صنایع تبدیلی و تکمیلی کشاورزی و دامپروری
- قطب بزرگ پرورش شتر مرغ در منطقه با ظرفیت ۱۵۴۵۰ قطعه بصورت مولد و پروری در چهار واحد که در حال حاضر ۳ واحد در حال تولید می باشد و واحد دیگر در حال تکمیل می باشد.
- دارای دو واحد مدرن و صنعتی پرورش گوسفند داشتی پر بازده با ظرفیت ۲۵۰۰ راس که در حال تولید و توسعه می باشند.
- قطب بزرگ استان در زمینه تولید تخم مرغ با ظرفیت ۴۵۷۰۰۰ قطعه و تولید ۹۱۴۸/۹ تن و گوشت سفید با ظرفیت ۱۳۱۷۰۰۰ قطعه با تولید ۱۱۸۵۷ تن و ۱۱۰۰۰۰ قطعه تولید مرغ پولت
- منطقه مستعد جهت کشت درختان پسته با گسترش سطح در ۴۷۳ هکتار

- کشت محصولات کم آب‌بر و دارویی در منطقه با توجه به شرایط کم آبی و خشکسالی از جمله زیره سبز و خارشتر
- با عنایت به ظرفیت باغات و گیاهان دارویی دارای پتانسیل احداث سردخانه‌های بالای صفر و ایجاد کارخانه‌های صنایع تبدیلی و فرآوری
- پتانسیل ایجاد و توسعه صنایع تبدیلی کشاورزی و فرآوری زیتون با توجه به سطح زیرکشت بالای زیتون
- دارای مناطق مناسب برای گردشگری کشاورزی و دارای مناطق حفاظت شده
- دارای پتانسیل بسیار مناسب جهت توسعه سامانه‌های آبیاری تحت فشار با توجه به اجرای ۱۳۳۰ هکتار در سالیان گذشته
- با توجه به شرایط اقلیمی و نزدیکی به بازار مصرف بسیار مستعد جهت کشت‌های گلخانه‌ای و ایجاد شهرک می‌باشد.
- تولید انواع محصولا جالیزی، صیفی‌جات، سردرختی، گردو، زردآلو، گندم، جو، زیره، پرورش شتر مرغ و مرغ گوشتی و تخم مرغ و ...

جدول شماره (۱۲): مساحت اراضی کشاورزی، جنگل‌ها، مراتع و بیابان‌های تحت پوشش شهرستان

سرخه

شاخص (هکتار)

کل اراضی سالانه و دائمی کشاورزی قابل کشت	بیابان	مرتفع			چمن	چمن	چمن	شهرستان سرخه
		فقر	نیمه متراکم (مرتفع متوسط)	متراکم (مرتفع خوب)				
۴۷۸۷	۷۵۰۶۰۳	۱۰۲۴۳۵	۳۹۲۷۶	۱۹۶۲۸	۳۸۶۵	۱۵۰۰	۱۸۸۶۵	

- مأخذ- سازمان جهاد کشاورزی استان سمنان

جدول شماره (۱۳): سطح زیر کشت، میزان تولید، عملکرد محصولات عمده زراعی شهرستان سرخه

ردیف	نوع محصول	سطح زیر کشت	میزان تولید	عملکرد
هکتار				
۱	گندم آبی	۱۰۰۰	۳۷۰۰	۱۰۷۶
۲	جو آبی	۵۵۳	۱۹۹۱	۵۰۰
۳	ذرت علوفه ای (و سایر علوفه)	۴۳	۲۵۱۲	۴۵
۴	یونجه آبی	۹۳۶	۱۹۵۰	۱۳۲
۵	خریزه	۱۸۰	۵۸۰۰	۴۰۰
۶	طالبی و گرمک	۳	۴۰۰	۲۲
۷	خیار	۸	۱۵۵	۴
۸	گوجه فرنگی	۱۳۵	۱۰۰	۹
۹	سبزیجات برگی	۲۲	۲۸۰	۲۰
۱۰	سیب زمینی	۲۹۵	۳۸	۱۳
۱۱	حبوبات	۱۷۴	۱۰	۲

- مأخذ- سازمان جهاد کشاورزی استان سمنان

جدول شماره (۱۴): سطح زیر کشت (نهال و بارور) محصولات عمده باغی شهرستان سرخه

در سال ۱۴۰۱

ردیف	نوع محصول	سطح زیر کشت (بارور + نهال) (هکتار)	میزان تولید تولید / سطح بارور (تن)	عملکرد (کیلوگرم در هکتار)
۱	زیتون	۷۰۶	۲۱۹۷	۳۹۴۹
۲	پسته	۷۴۸	۴۱۸	۱۳۸۱
۳	انار	۳۷۶	۱۱۱۴۳	۳۳۴۵۲
۴	زردآلو	۱۱۷	۱۵۰۹	۱۶۲۲۲
۵	گردو	۱۰۵	۱۸۵	۱۹۷۷
۶	بادام	۳۴	۴۹	۲۰۸۶
۷	انگور	۶	۷۹	۲۵۵۱۴
۸	سیب درختی	۵۷	۱۱۴۹	۲۲۸۵۱
۹	گیلاس	۲۹	۱۸۳	۶۳۹۲
۱۰	آلبالو	۱۵	۶۱	۶۰۰۰
۱۱	انجیر	۵	۵۴	۱۵۰۵۶
۱۲	گلابی	۱۶	۱۷۴	۱۸۹۳۵
۱۳	آلو	۱۳	۸۱	۹۴۸۲

• مأخذ- سازمان جهاد کشاورزی استان سمنان

جدول شماره (۱۵): سطح زیر کشت و میزان تولید گلخانه‌های شهرستان سرخه

در سال ۱۴۰۱

ردیف	نوع گلخانه	سطح زیر کشت (هکتار)	تعداد واحدهای تولید کنند	میزان تولید (تن)
۱	قارچ‌های خوراکی	۰۲۵	۲	۱۸

• مأخذ- سازمان جهاد کشاورزی استان سمنان

جاذبه‌های گردشگری و میراث فرهنگی شهرستان سرخه

- شهرستان سرخه دارای ۲۰ اثر تاریخی، یک اثر طبیعی و یک اثر معنوی ثبت شده در فهرست آثار ملی می‌باشد که مهمترین آن‌ها عبارتند از: آرامگاه شیخ علاءالدوله سمنانی، کاروانسرای لاسجرد (شاه عباسی)، آرامگاه شیخ محمود مزدقانی، مسجد جامع و چهلستون، آب انبار سرخه، خانه حشمت اللشکر، غار مغار افتر، امامزاده شیخین، امامزاده طاهر و ...
- همچنین این شهرستان دارای ظرفیت‌های نهفته تاریخی، طبیعی و فرهنگی بسیاری می‌باشد که تا کنون با توجه به بررسی و شناسایی محدودی که صورت گرفته ۵۰ اثر تاریخی، طبیعی، فرهنگی و معنوی وجود دارد که قابلیت ثبت در فهرست آثار ملی را دارا می‌باشد (با توجه به یافته‌ها تا کنون).
- شهرستان سرخه از جمله شهرستان‌هایی است که در مسیر اصلی جاده تهران- مشهد می‌باشد که دو زائرسرا در مسیرهای رفت و برگشت وجود دارد که روزانه پذیرای تعداد زیادی از مسافرین و زائرین امام رضا (ع) می‌باشد که از طریق ایجاد هتل، کمپینگ رستوران، پانسیون و ... می‌توان جاذب خیل عظیم زائرین باشد.
- این شهرستان دارای ۳ چشمه آب معدنی با نام‌های تلخ آب، شورآب و مجموعه چشمه‌های آب معدنی گرم آب می‌باشد که به علت وجود گوگرد در آب این چشمه‌ها، خاصیت‌های درمانی متعددی از جمله: درمان سردرد، درد چشم، یرقان، کهر، زردی و رفع گرمی بدن و برای درمان امراض پوستی و ... مؤثر می‌باشد.
- منطقه شکار ممنوع خنار که از موارث طبیعی بسیار زیبا و خوش آب و هوای این شهرستان می‌باشد با وسعت بیش از ۳۶ هزار هکتار در شمال شهرستان سرخه و در دامنه البرز، که به «سرزمین باریجه» معروف است قرار دارد. گونه‌های گیاهی منطقه شامل: کما و باریجه، ارس، زرشک، اویشن و سریش، اسپند، بومادران، گیاهان پیاپی، تیره نعنایان می‌باشد. گونه‌های جانوری آن گرگ، روباه، گربه وحشی، خوک وحشی،

خرگوش، شغال، خرس قهوه‌ای، کل و بز، قوچ و میش و ... هستند. عمده پرندگان منطقه را گنجشک سانان، کبک دری، کبوتر صحرایی، تیهو و پرندگان شکار تشکیل می‌دهند.

- از این رو این منطقه و منطقه افتر با ویژگی‌های موجود ذکر شده برای طبیعت گردانی همانند بهشتی ناشناخته می‌باشد.

صنایع دستی شامل :

- قالی بافی، حوله بافی، گلیم بافی، جاجیم بافی و روفرشی بافی می‌باشد.

سوغات شامل:

- خربزه، انار، انجیر، بادام، گردو، سیب، گلایی، لبنیات، نان محلی و شیرمال می‌باشد.

جاذبه های تاریخی و گردشگری

منطقه شکار ممنوع خنار: از موارث طبیعی بسیار زیبا و خوش آب و هوای این شهرستان می‌باشد با وسعت بیش از ۳۶ هزار هکتار در شمال شهرستان سرخه و در دامنه البرز، که به «سرزمین باریجه» معروف است قرار دارد. گونه‌های گیاهی منطقه شامل: کما و باریجه، ارس، زرشک، اویشن و سریش، اسپند، بومادران، گیاهان پیازی، تیره نعنایان می‌باشد. گونه‌های جانوری آن گرگ، روباه، گربه وحشی، خوک وحشی، خرگوش، شغال، خرس قهوه‌ای، کل و بز، قوچ و میش و ... هستند. عمده پرندگان منطقه را گنجشک سانان، کبک دری، کبوتر صحرایی، تیهو و پرندگان شکار تشکیل می‌دهند. از این رو این منطقه و منطقه افتر با ویژگی‌های موجود ذکر شده برای طبیعت گردانی همانند بهشتی ناشناخته می‌باشد

همچنین شهرستان سرخه دارای ۲۰ اثر تاریخی، یک اثر طبیعی و یک اثر معنوی ثبت شده در فهرست آثار ملی می‌باشد که مهمترین آن‌ها عبارتند از: آرامگاه شیخ علاءالدوله سمنانی، کاروانسرای لاسجرد (شاه عباسی)، آرامگاه شیخ محمود مزدقانی، مسجد جامع و چهلستون، آب انبار سرخه، خانه حشمت اللشکر، غار مغار افتر، امامزاده شیخین، امامزاده طاهر و ...

مسجد چهلستون - دوره صفویه و زندیه

تاریخ ساخت اولیه این بنا به قرن اول هجری نسبت داده می شود. این مسجد از دو شبستان مجزا مجاور هم یکی در جنوب و دیگری در شمال آن تشکیل شده است. شبستان جنوبی مستطیل شکل می باشد و محراب آن منتهی الیه سمت جنوب غربی بنا قرار دارد. در شمال این شبستان راهرویی وجود دارد که بر سردر این راهرو کاشیکاری معرق به تاریخ ۱۳۴۵ شمسی که بر روی آن بخشی از آیه ۱۸ سوره توبه نوشته شده است به چشم می خورد. در گوشه جنوب غربی شبستان شمالی محراب ساده ای قرار دارد که بالای آن بوسیله رسمی بندی گچی تزئین شده است.

شبستان جنوبی یا همان مسجد چهلستون نیز یکی از شبستان های الحاقی به مسجد جامع سرخه بوده است که در محله آقا علی حوض (خیابان محرم) سرخه در بافت قدیم شهر دارد. از خصوصیات بارز این بنا ستون های ظریف هشت ضلعی آجری و طاق های جناقی تند می باشد که شباهت زیادی به کارهای دوره زندیه دارد. هم اینک از ۴۰ ستون این بنا تنها ۳۲ ستون آن بیشتر باقی نمانده است.

مسجد چهلستون دارای یک ایوان ورودی و یک هشتی زیبا می باشد که به این بنا جلوه خاصی بخشیده است و از طریق این هشتی می توان وارد شبستان اصلی شد. با توجه به کویری بودن این

منطقه ساخت شبستان در زیرزمین به دلیل استحکامات بالا در برابر سرما و گرما بوده است. در تابستان‌های گرم برای برگزاری نماز جماعت مغرب و عشاء و دیگر مراسم مذهبی از فضای بام استفاده می‌شده است. در لبه‌های اضلاع بام طاقنماهای قوس‌دار و کم عمق زیبایی نیز وجود دارد.

آیت الله ارسطو از علما و از بزرگترین شاگردان شیخ مرتضی انصاری در این مسجد اقامه نماز داشته است. این بنا به شماره ۲۳۲۵ در فهرست آثار ملی ایران به ثبت رسیده است.

خانه حشمت اللشکر - دوره قاجاریه

از ویژگی‌های بارز مجموعه تاریخی حشمت اللشکر حیات مرکزی بودن آن است و نکته قابل توجه در آن را هشتی ورودی می‌توان ذکر کرد که خود یک فضای تقسیم برای دو خانه و نشان از وحدت منازل این مجموعه در عین استقلال است. حفظ اصالت و بکر بودن فضاهای اندرونی و بیرونی و نیز حفظ حریم فضاهای حکومتی و مسکونی این بنا را از دیگر خانه‌های استان متمایز کرده است. همچنین بارزترین شاخصه اثر بادگیرهای دو قلو آن با تزئینات نابش در فاز ۱ می‌باشد که به نوعی تبدیل به المان شهر گشته است. این بنا از لحاظ ایستایی و پی نیز تقریباً سالم است.

آب انبار بزرگ - دوره قاجار

آبانبار باستانی سرخه که در جنب حسینیه شهدا در شهر سرخه قرار دارد بزرگ‌ترین، زیباترین و مهم‌ترین آبانبار این شهر است که بر اساس معماری سنتی خاص ناحیه کویری با گنبد عظیم مخروطی تا بالای منبع آن پله‌های مدوری احداث شده است. بر بالای گنبد آن بادگیری کوچک برای عبور جریان هوا به چشم می‌خورد و از مدخل ورودی آبانبار تا شیرهای آب بیش از چهل پله وجود دارد.

قلعه جهان آباد - دوره قاجاریه

این قلعه دارای چهار برج دیدبانی در چهار طرف می‌باشد که قطر این برجها حدود ۵۴ متر است که در بالا کمتر میشود و شکل مخروطی به خود میگیرد. برای استحکام بخشیدن به این قلعه به جای استفاده از ملات ساروج که بیشتر در جاهای نمناک کاربرد دارد از خشتهای ضخیم استفاده شده، به این علت که خاک در این منطقه فراوان بوده است و به عنوان یکی از بزرگترین بناهای خشتی استان مطرح می‌باشد.

حمام بیرون دژ - دوره قاجاریه

حمام بیرون دژ سرخه که برخی آن را با نام کهن «بیه دز گرما» می شناسند، تنها یکی از چندین جاذبه تاریخی و ارزشمند استان سمنان به شمار می رود که قدمت بنای آن به اوایل دوره قاجار مربوط می شود و در محله بیرون دژ سرخه، کنار مسجد چهلستون قرار دارد. همچنین، نام بنای این حمام در تاریخ ۵ آذر ۱۳۸۰ با شماره ۴۴۲۵ به عنوان یکی از آثار ملی ایران به ثبت رسیده است.

بقعه پیر غریب / دوره قاجاریه

بقعه پیر غریب در ابتدای ورودی شهر سرخه از سمت سمنان (سمت راست جاده) قرار گرفته است. به گفته اهالی محل این مکان متعلق به شخص خاصی نیست و جنبه اعتقادی آن بیش از همه در بین افراد مسن وجود دارد. بدین صورت که نقل می‌کنند اینجا مکانی است که هر کس دارای مشکلی باشد و به آن توسل جوید غریبه‌ای که برای همگان ناشناس است می‌آید و مشکل یا مشکلات را حل می‌کند.

بنا به توصیف کوتاهی که در سفرنامه اعتمادالسلطنه از آن شده است: درسه فرسخی سمنان دهکده سرخه است که در واقع قصبه آبادی می‌باشد و تقریباً هشتصد خانوار سکنه دارد. کاروانسرا خرابه از خشت و گل و کاروانسرائی آباد با دیوار کبری در این دهکده است. در قبرستان سرخه بقعه ایست محقر معروف به پیر غریب.

بنا بقعه ایست محقر و کوچک که از خارج به صورت پلان دایره و از داخل به صورت هفت ضلعی کار شده است. این بنا منسوب به دوره قاجار است و به شماره ۵۸۲۹ در فهرست آثار ملی ایران به ثبت رسیده است.

آرامگاه شیخ محمود مزدقانی / دوره ایلخانیان:

این بنا که مربوط به دوره ایلخانان مغول است در روستای مؤمن آباد و در مسیر جاده اصلی به روستای افتر و فیروزکوه واقع گردیده است. این آرامگاه متعلق به شخصی به نام شیخ محمود مزدقانی از شیوخ مسلمان و شیعه بوده که نقش مهمی در زمینه آموزش مردم در امور مذهبی ایفا می کرده است. پس از وفات وی مقبره‌ای در محل کنونی ساخته شده است.

این بنا دارای یک ایوان و گنبدی رفیع و در طبقه بالا دارای غلام گردشهایی می باشد. که دارای هشت چله خانه و یک اتاق در ضلع شرقی بنا می باشد. این بنا به شماره ۱۳۱۸ در فهرست آثار ملی ایران به ثبت رسیده است.

چشمه آبگرم

منطقه ویژه گردشگری آبگرم در ۳۵ کیلومتری شمال غربی شهرستان سرخه در سال ۱۳۸۶ به عنوان منطقه نمونه گردشگری در استان سمنان مصوب شد و از لحاظ جغرافیایی طبق آخرین نقشه های تقسیمات کشوری در این شهرستان قرار گرفته است، ولی از شهرهای مهدیشهر و سمنان نیز راه دسترسی دارد.

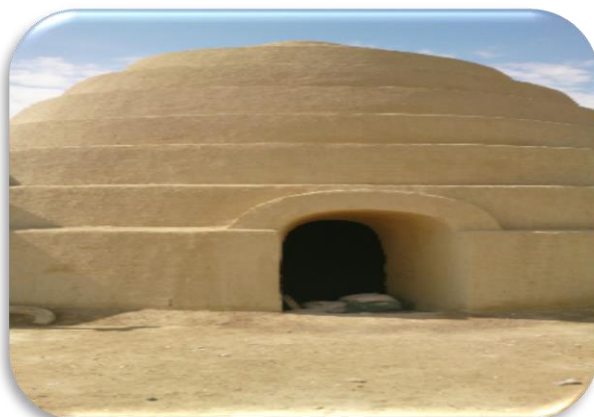
آب این چشمه های معدنی با دارا بودن سولفات کلسیک و گوگرد فراوان، برای امراض مختلفی چون بیماری های صفراوی، کلیه، کبد، نقرس، زردی، رماتیسم و درد های مفصلی، خاصیت درمانی بسیار مطلوبی دارد.

از دیرباز گردشگری درمانی به شکل و شمایلی دیگر در این منطقه رواج داشته و مسافران بی شماری از استان های شمالی و ساکنان محلی به این منطقه سفر کرده و با توشه غذایی مناسب برای گذران چند روز شاد و درمانی در دل طبیعت، به همراه تعداد زیادی از اعضای خانواده، در این منطقه به گشت و گذار می پرداختند.

روستای بیابانک :

- آب انبار و یخچال روستا - بافت تاریخی روستا - پالانه پز خانه - کویر جنوب شهرستان
- همای سعادت

یخچال تاریخی روستای بیابانک

بافت روستای تاریخی بیابانک

بالانه بز خانه ییابانک

آب انبار روستای تاریخی ییابانک

همای سعادت

روستای صوفی آباد :

آرامگاه شیخ علاءالدوله سمنانی / دوره ایلخانیان

احمد بن محمد بن احمد البیابانکی سمنانی را از لحاظ مقام دینی به لقب رکن الدین و به مناسبت خدمات جوانی اش در دستگاه دیوانی، به علاءالدوله ملقب ساخته‌اند. بنای آرامگاه به دستور عمادالدین (جمال الدین) عبدالوهاب وزیر سلطان محمد خدابنده از خشت خام بنا گردیده و شیخ خانقاهی بر آن افزود. بنای آرامگاه و خانقاه این عارف مشهور بازمانده معماری اواخر قرن هفتم و اوایل قرن هشتم هجری است. ساختمان آرامگاه شامل دو قسمت است. قسمت اصلی بنا مربع شکل است و در گذشته گنبد عظیمی بر روی آن قرار داشته که در حال حاضر تنها یک فیلیپوش زاویه جنوب غربی آن باقی مانده است. قسمت دوم ایوان رفیع و بلند آرامگاه است که رو به مشرق است. مزار شیخ در بیرون ایوان واقع شده است. آرامگاه شیخ علاءالدوله سمنانی در روستای صوفی آباد واقع گردیده است. این بنا منسوب به دوره مغول بوده و به شماره ۳۲۰ در فهرست آثار ملی ایران به ثبت رسیده است.

دهستان لاسگرد:

روستای لاسگرد:

- کاروانسرای لاسگرد - خانه ساسانی- امام زادگان سیدرضا و سید علی اکبر - قلعه
بلاشگرد - آب انبار روستا - آیین زانو زدن در محرم

کاروانسرای لاسگرد/ دوره صفویه

این بنا در ۳۶ کیلومتری سمنان- تهران و در قریه لاسگرد قرار دارد و از بناهای زمان شاه عباس اول صفوی محسوب می‌شود. کاروانسرای شاه‌عباسی لاسگرد دو ایوانی است و حیاطی وسیع دارد. طول حیاط از شمال به جنوب ۳۶ متر و عرض آن از شرق به غرب ۳۱/۵ متر است که اطراف آن را ۲۴ حجره احاطه نموده است که حجره‌ها با کمی اختلاف قرینه یکدیگرند. دو ایوان بزرگ در غرب و شرق رباط ساخته شده است که با درگاه کوتاه و چند پله به دالان‌های چهارگانه پشت مربوط می‌شود. سقف این ایوان، تاق ضربی بزرگی است که تزئینات مربع شکل تو در تو دارد.

در چهار گوشه کاروانسرا، چهار مدخل ورودی با طاق‌های قوس دار، حیاط را به دالانی متصل می‌کند که در تقاطع و روبروی آنها باراندازهایی طراحی و اجرا شده است. مصالح کاروانسرا از آجر، سنگ، ملات گچ و ساروج و خاک گچ است. این کاروانسرا بارها مرمت شده است. با توجه به این که امروز نیز این کاروانسرا در مسیر زائران شهر مشهد قرار داد هنوز هم میزبان گردشگران زیادی از نقاط دور و نزدیک است.

خانه ساسانی لاسجرد / دوره قاجاریه

قلعه تاریخی بلاشگرد

روستای جوین :

محراب جوین - بافت تاریخی روستا - امام زاده شاه محمد زید- آبشار تیریک

محراب سلجوقی مسجد امام حسین (ع) روستای جوین:

این محراب از معدود محراب‌های موجود به دوران پیش از ایلخانیان است. از ویژگی‌های بارز این محراب آرایش آن با تزئینات هندسی است که شباهت زیادی به گچبری میان ستون‌های پیش از اسلام دارد. همچنین تاق نمای آن بر دو نیمه ستون مدور قرار گرفته که ستون راست دارای تزئینات گچبری است و حاشیه تاق نما با کتیبه‌ای به خط نسخ تزئین شده است. محراب مربوط به دوره سلجوقیان می‌باشد که به شماره ۱۹۹۴ در فهرست آثار ملی ایران به ثبت رسیده است.

مرکز خدمات سرمایه‌گذاری استان سمنان

مرکز خدمات سرمایه‌گذاری استان سمنان بعنوان پنجره واحد سرمایه‌گذاری، با حضور نمایندگان تام‌الاختیار دستگاه‌های اجرایی تسهیل و تسریع در امور مربوط به سرمایه‌گذاران اعم از داخلی و خارجی را در استان سمنان پیگیری نموده و آماده ارائه خدمات به متقاضیان سرمایه‌گذاری می‌باشد.

افراد در صورت تمایل می‌توانند جهت بهره‌مندی از خدمات مشاوره این مرکز به سمنان میدان ارگ اداره کل امور اقتصادی و دارایی استان، مرکز خدمات سرمایه‌گذاری استان سمنان مراجعه و اطلاعات اولیه مورد نیاز خود را دریافت نمایند.

